

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Oikeudellisten asioiden valiokunta

2013/2114(INI)

20.9.2013

MIETINTÖLUONNOS

yksityisen kopioinnin maksuista
(2013/2114(INI))

Oikeudellisten asioiden valiokunta

Esittelijä: Françoise Castex

PR\1005980FI.doc

PE519.560v02-00

FI

Moninaisuudessaan yhtenäinen

FI

PR_INI

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS..... 3

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

yksityisen kopioinnin maksuista (2013/2114(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY,
 - ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista ja monta aluetta kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla (COM(2012)0372),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 4, 6, 114 ja 118 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot, etenkin 21. lokakuuta 2010 asiassa C-467/08 Padawan v. SGAE, 27. kesäkuuta 2013 asioissa C-457/11 – C-460/11 VG Wort v. Kyocera Mita ym. ja 11. heinäkuuta 2013 asiassa C-521/11, Austro Mechana v. Amazon annetut tuomiot,
 - ottaa huomioon 24. toukokuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Teollis- ja tekijänoikeuksien sisämarkkinat – Luovuuden ja innovoinnin kannustaminen talouskasvun, laadukkaiden työpaikkojen ja ensiluokkaisten tuotteiden ja palvelujen tarjoamiseksi Euroopassa” (COM(2011)0287),
 - ottaa huomioon 18. joulukuuta 2012 annetun komission tiedonannon sisällöstä digitaalisilla sisämarkkinoilla (COM(2012)0789),
 - ottaa huomioon 31. tammikuuta 2013 yksityisen kopioinnin ja reprografisen kopioinnin maksuja koskevan sovittelun pohjalta laaditut suositukset,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön (A7-0000/2013),
- A. katsoo, että kulttuuri ja luovat alat ovat olleet ja ovat edelleen eurooppalaisen identiteetin perusta ja että niillä on jatkossa olennaisen tärkeä asema Euroopan unionin taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä;
- B. katsoo, että kulttuurisisältö on merkittävässä asemassa digitaalitaloudessa ja että Euroopan digitaalialan kasvu riippuu jatkossa vaihtelevan ja korkealaatuisen kulttuurisisällön tarjonnasta; ottaa huomioon, että kuulemisten ja erilaisten riippumattomien selvitysten mukaan digitaaliaikaan siirtymiseen ja globalisaatioon sekä rahoitusvaikeuksiin liittyvät yhteiset ongelmat koettelevat kulttuurialaa ja luovia aloja; katsoo, että ratkaisujen löytäminen näihin ongelmiin edellyttää toimintaa unionin tasolla;

- C. katsoo, että digitaaliaikaan siirtyminen vaikuttaa huomattavasti siihen, miten kulttuurituotteita tuotetaan, levitetään, markkinoidaan ja kulutetaan; katsoo, että jakelukustannusten aleneminen ja uusien jakelukanavien syntyminen voivat edistää mahdollisuuksia tutustua teoksiin ja kulttuuriin sekä parantaa teosten liikkuvuutta koko maailmassa;
- D. katsoo, että parhaillaan käsiteltävänä olevassa ehdotuksessa direktiiviksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista vahvistetaan tällainen tekijänoikeuden hallinnointitapa ja kiinnitetään erityistä huomiota sellaisten perittyjen palkkioiden avoimuuteen, joita yhteisvalvontajärjestöt jakavat ja maksavat oikeudenhaltijoille, yksityisen kopioinnin maksut mukaan luettuina;
- E. ottaa huomioon, että direktiivin 2001/29/EY mukaisesti jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksesta tai rajoituksesta kappaleen valmistamista koskevaan oikeuteen silloin, kun kyseessä on tietynlainen kappaleen valmistaminen äänite-, kuvatallenne- ja audiovisuaalisesta aineistosta yksityiseen käyttöön sopivaa hyvitystä vastaan; ottaa huomioon, että niissä maissa, jotka ovat ottaneet käyttöön tämän rajoituksen, kuluttajat voivat kopioida vapaasti musiikkikokoelmansa ja audiovisuaaliset kokoelmansa multimediovälineestä tai -laitteesta toiseen oman tahtonsa mukaan pyytämättä lupaa oikeudenhaltijoilta, kunhan on kyse yksityisestä käytöstä; katsoo, että maksut on laskettava yksityisestä kopioinnista oikeudenhaltijoille aiheutuvan mahdollisen haitan perusteella;
- F. ottaa huomioon, että sellaisten yksityisen kopioinnin maksujen kokonaissumma, jotka on peritty 23:ssa Euroopan unionin 28 jäsenvaltiosta, on yli kolminkertaistunut direktiivin 2001/29/EY voimaantulon jälkeen ja on nykyisin komission arvioiden mukaan yli 600 miljoonaa euroa; ottaa huomioon, että tämä on taiteilijoiden kannalta merkittävä summa;
- G. ottaa huomioon, että nämä maksut edustavat ainoastaan vähäistä osuutta perinteisten ja digitaalisten tallennusvälineiden ja -laitteiden valmistajien ja maahantuojien liikevaihdosta;
- H. ottaa huomioon lukuisat kanteet, joita perinteisten ja digitaalisten tallennusvälineiden ja -laitteiden valmistajat ja maahantuojat ovat nostaneet direktiivin 2001/29/EY voimaantulon jälkeen sekä kansallisella että unionin tasolla;
- I. katsoo, että direktiivi 2001/29/EY ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö eivät velvoita jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että kaikki yksityisen kopioinnin maksut maksetaan suoraan oikeudenhaltijoille; ottaa huomioon, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta säätää siitä, että osa tästä korvauksesta maksetaan epäsuorasti;
- J. ottaa huomioon, että kuluttajat maksavat yksityisen kopioinnin maksun ostaessaan äänitys- ja tallennusvälineen tai -palvelun ja tämän vuoksi kuluttajilla on oikeus saada tietoa maksun olemassaolosta ja sen määrästä;
- K. ottaa huomioon, että välineiden ja laitteiden hinnat eivät vaihtelee unionissa sovellettavien yksityisen kopioinnin maksujen erilaisten määrien perusteella; toteaa, että Espanjan tapaus

on osoittanut, että yksityisen kopioinnin maksujen poistaminen vuonna 2012 ei ole vaikuttanut mitenkään välineiden ja laitteiden hintoihin;

- L. ottaa huomioon erot, joita esiintyy yksityisen kopioinnin maksujen perintämalleissa ja maksujen määrissä, ja niiden vaikutuksen kuluttajiin ja sisämarkkinoihin; katsoo, että on syytä luoda eurooppalainen kehys, jolla taataan samanlaiset edellytykset oikeudenhaltijoille, kuluttajille, laitteiden valmistajille ja maahantuojille sekä palveluntarjoajille koko unionissa;
- M. katsoo, että jäsenvaltioissa käyttöön otetut ammattikäyttöön sovellettavat poikkeus- ja korvausjärjestelyt eivät ole tyydyttäviä ja että tietyissä jäsenvaltioissa ei noudateta oikeuden päätöksiä;
- N. ottaa huomioon, että musiikin verkkomyyntiin liittyvillä lisensointikäytännöillä pyritään korvaamaan yksityisen kopioinnin maksujärjestelmä;

Hyväksi havaittu järjestelmä on uudenaikaistettava ja yhdenmukaistettava

- 1. muistuttaa, että kulttuurialalla on viisi miljoonaa työpaikkaa ja se muodostaa 2,6 prosenttia unionin BKT:stä; toteaa, että se on yksi unionin kasvun tärkeimmistä moottoreista ja sellaisia uusia työpaikkoja luova ala, joita ei voida siirtää muualle; muistuttaa, että se edistää innovointia ja toimii tehokkaana välineenä torjuttaessa nykyistä taantumaa;
- 2. korostaa, että yksityisen kopioinnin maksut muodostavat taloudellisesti kireinä aikoina olennaisen tärkeän tulonlähteen kulttuurialalle ja erityisesti esittävien taiteiden alalle;
- 3. katsoo, että yksityisen kopioinnin järjestelmä on hyväksi havaittu järjestelmä, jossa yksityiseen käyttöön tarkoitettua kopiointia koskeva oikeus ja oikeudenhaltijoille maksettava sopiva hyvitys ovat tasapainossa keskenään ja jonka säilyttäminen on järkevää;
- 4. korostaa, että maksujen perimistä koskevien kansallisten järjestelmien väliset suuret erot, erityisesti mitä tulee tuotteisiin, joista maksuja peritään, ja näiden maksujen määriin, voivat johtaa kilpailun vääristymiseen ja mahdolliseen oikeuspaikkakeinotteluun sisämarkkinoilla;
- 5. kehottaa jäsenvaltioita sopimaan yksityisen kopioinnin maksua koskevasta yhteisestä määritelmästä, etsimään yhteneväisyyksiä tuotteista, joista maksu peritään, ja yhdenmukaistamaan yksityisen kopioinnin maksutaulukoista käytäviä neuvotteluja koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä; kehottaa komissiota edistämään tätä prosessia;

Kohti yhtenäistä näkemystä, kuluttajien kannalta parempaa näkyvyyttä ja tehokkaampaa korvauskäytäntöä

- 6. korostaa, että yksityisen kopioinnin maksua on sovellettava kaikkiin laitteisiin, välineisiin ja palveluihin, joita voidaan käyttää teosten äänittämiseen ja tallentamiseen yksityiseen käyttöön;

7. katsoo, että yksityisen kopioinnin maksu on perittävä valmistajien tai maahantuojien tasolla; toteaa lisäksi, että maksun perimisen siirtämisestä vähittäiskauppiaille muodostuisi liian suuri hallinnollinen rasite jakelusta vastaaville pk-yrityksille ja yhteisvalvontajärjestöille;
8. suosittaa, että rajat ylittävissä toimissa yksityisen kopioinnin maksut peritään siinä jäsenvaltiossa, jossa tuote on saatettu markkinoille, ja tuotteen annetaan jatkossa liikkua vapaasti sisämarkkinoilla ilman lisämaksuja;
9. katsoo tämän vuoksi, että toisessa jäsenvaltiossa maksuja perivä järjestö ei voi vaatia yksityisen kopioinnin maksua silloin, kun vastaavanlainen maksu on jo suoritettu toisessa jäsenvaltiossa;
10. kehottaa jäsenvaltioita yksinkertaistamaan maksujen määräämistä koskevia menettelyjä kaikkien sidosryhmien kanssa oikeudenmukaisella tavalla, jotta taataan maksujen tasapuolisuus;
11. korostaa, että kuluttajien kannalta on tärkeää lisätä sen roolin näkyvyyttä, joka yksityisen kopioinnin järjestelmällä on taiteilijoiden palkkioiden maksamisessa ja kulttuurin välittämisessä; kannustaa jäsenvaltioita ja oikeudenhaltijoita korvaamaan piratismin vastaiset kampanjansa myönteisillä kampanjoilla, joissa korostetaan yksityisen kopioinnin maksujen hyviä puolia;
12. katsoo, että kuluttajille on annettava tietoa heidän maksamiensa maksujen määrästä; suosittaa tämän vuoksi, että komissio ja jäsenvaltiot aloittavat neuvottelut valmistajien, maahantuojien, vähittäiskauppioiden ja kuluttajajärjestöjen kanssa, jotta nämä tiedot ilmoitettaisiin pakkauksessa ja mahdollisuuksien mukaan kuluttajien laskuissa ja kassakuiteissa;
13. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään ammattikäyttöön myönnettäviä vapautuksia koskevan avoimemman järjestelmän;
14. pyytää jäsenvaltioita säätämään yksityisen kopioinnin maksua koskevasta tehokkaasta korvausjärjestelmästä, kun mainittujen välineiden käyttö liittyy ammattikäyttöön;

Määrien käytön avoimuus ja kulttuuripolitiikka

15. pitää myönteisenä parhaillaan käsiteltävänä olevaa ehdotusta direktiiviksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista, jossa korostetaan sellaisten perittyjen palkkioiden avoimuuden lisäämistä, joita yhteisvalvontajärjestöt jakavat ja maksavat oikeudenhaltijoille, erityisesti julkaisemalla vuotuinen avoimuusraportti, joka sisältää erityisraportin perittyjen maksujen käytöstä sosiaalisiin ja kulttuurisiin tarkoituksiin;
16. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että yksityisen kopioinnin maksuista saatujen määrrien käytön avoimuutta lisätään;
17. pyytää jäsenvaltioita säätämään, että vähintään 25 prosenttia yksityisen kopioinnin palkkioista saatavista määristä käytetään luovan toiminnan ja esittävän taiteen tukemiseen;

18. kehottaa jäsenvaltioita julkaisemaan määrien käytöstä raportteja avoimessa muodossa ja helposti tulkittavia tietoja;
19. kehottaa kulttuuritapahtumien ja esittävän taiteen tapahtumien järjestäjiä, jotka ovat yksityisen kopioinnin maksujen edunsaajia, antamaan näistä tuista enemmän tietoa yleisölle;

Tekniset suojatoimet

20. muistuttaa, että yksityistä kopiointia koskeva poikkeus antaa kuluttajille mahdollisuuden kopioida vapaasti musiikkikokoelmansa ja audiovisuaaliset kokoelmansa multimedialäpivälisestä tai -laitteesta toiseen pyytämättä lupaa oikeudenhaltijoilta, kunhan on kyse yksityisestä käytöstä;
21. vaatii poistamaan tekniset suojatoimet, joista aiheutuu epätasapainoa yksityisen kopioinnin järjestelmässä kopioinnin vapauden ja oikeudensaajien sopivan hyvityksen välille;

Lisenssit

22. muistuttaa, että yksinoikeuksien käyttöönotolla ei varmisteta kaikille oikeudenhaltijoille eikä etenkin esittäville taiteilijoille sopivaa palkkiota, joka olisi oikeassa suhteessa heidän teostensa käytöstä saataviin tuloihin;
23. toteaa, että vaikka teosten jatkuvaa saatavuutta verkossa on kehitetty, niiden lataaminen, tallentaminen ja yksityinen kopiointi verkon ulkopuolella tapahtuvaa käyttöä varten jatkuvat edelleen; katsoo tämän vuoksi, että yksityisen kopioinnin maksua ei voida korvata lisenssijärjestelmällä;
24. korostaa näin ollen, että verkkopalvelujen yhteydessä sopimukseen perustuvia lupia ei voida asettaa etusijalle yksityistä kopiointia koskevan poikkeuksen kustannuksella;

Uudet liiketoimintamallit digitaalisessa ympäristössä

25. katsoo, että suojattujen teosten yksityisellä kopioinnilla pilvipalvelujen avulla voi olla sama käyttötarkoitus kuin kopioinnilla perinteisiin ja/tai digitaalisiin tallennusvälineisiin ja -laitteisiin; katsoo näin ollen, että nämä kopiot olisi otettava huomioon yksityisen kopioinnin hyvitysmekanismeissa;
26. pyytää komissiota arvioimaan, millaisia vaikutuksia yksityistä kopiointia koskevaan järjestelyyn on pilvipalveluilla, jotka mahdollistavat kappaleen valmistamisen ja tallentamisen yksityisiä käyttötarkoituksia varten, jotta voidaan määrittää, miten suojattujen teosten yksityinen kopiointi olisi otettava huomioon hyvitysmekanismeissa;
27. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan mahdollisuutta laillistaa teosten jakaminen ei-kaupallisia tarkoituksia varten, jotta voidaan taata kuluttajille monenlaisen sisällön saatavuus ja todellinen valinnanmahdollisuus kulttuurisen monimuotoisuuden alalla;

28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.